

ŚWIATOWA DEKLARACJA PRAW ZWIERZĘCIA

uchwalona przez UNESCO w dniu 15.X.1978 r. w Paryżu

WSTĘP

Z uwagi na to, że każde zwierzę, jako istota żywa, ma prawa w sferze moralnej; że nieznajomość i nieuznanie tych praw spowodowały człowieka i prowadzą go nadal na drogę przestępstw przeciwko naturze i zwierzętom; że uznanie przez gatunek ludzki prawa innych gatunków zwierzęcych do egzystencji stanowi podstawę do współistnienia wszystkich istot żywych; że człowiek dopuścił się zbrodni wyćpienia wielu gatunków zwierzęcych i że nadal istnieje ta sama groźba (por. „Rozporządzenie o ochronie gatunkowej zwierząt w Polsce”); że poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i że już od najmłodszych lat należy uczyć człowieka obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta...

NINIEJSZYM OBWIESZCZA SIĘ:

Art. 1. Wszystkie zwierzęta rodzą się równe wobec życia i mają te same prawa do istnienia.

Art. 2. a) Każde zwierzę ma prawo do poszanowania.

b) Człowiek jako gatunek zwierzęcy nie może rościć sobie prawa do tępienia innych zwierząt, ani do ich niehumanitarnego wyzyskiwania. Ma natomiast obowiązek wykorzystania całej swej wiedzy dla dobra zwierząt.

c) Każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka poszanowania, opieki i ochrony.

Art. 3. a) Żadne zwierzę nie może być przedmiotem maltretowania i aktów okrucieństwa.

b) Jeśli okaże się, że śmierć zwierzęcia jest konieczna, należy je uśmiercić szybko, nie narażając na ból i trwogę.

Art. 4. Każde zwierzę, które należy do gatunku dzikiego, ma prawo do życia na wolności w swym naturalnym otoczeniu - ziemnym, powietrznym czy wodnym - oraz prawo do rozmnażania się. Każde pozbawienie wolności, choćby w celach edukacyjnych, jest pogwałceniem tego prawa.

Art. 5. a) Każde zwierzę należące do gatunku, który żyje zazwyczaj w środowisku ludzkim, ma prawo żyć i rosnąć zgodnie z rytmem i warunkami życia i wolności właściwymi dla swego gatunku.

b) Każde zakłócenie tego rytmu i tych warunków przez człowieka w celach merkantylnych jest pogwałceniem tego prawa.

Art. 6. a) Każde zwierzę, które człowiek wybrał na swego towarzysza, ma prawo żyć tak długo, jak długo pozwala na to jego gatunkowi natura.

b) Porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym.

Art. 7. Każde zwierzę pracujące dla człowieka ma prawo do rozsądnego ograniczania czasu i intensywności pracy, do właściwego wyżywienia i wypoczynku.

Art. 8. a) Doświadczenia na zwierzętach, które wiążą się z cierpieniem fizycznym i psychicznym, są pogwałceniem praw zwierzęcia, zarówno w przypadku doświadczeń medycznych, naukowych, handlowych, jak i wszystkich innych.

b) Należy w tym celu stosować i rozwijać metody zastępcze.

Art. 9. Jeżeli człowiek hoduje zwierzę w celach żywnościowych, należy je karmić, hodować, przewozić i uśmiercać nie narażając go na niepokój i ból.

Art. 10. a) Żadne zwierzę nie może być traktowane jako zabawka dla człowieka.

b) Wyzyskiwanie zwierząt na pokaz oraz widowiska z udziałem zwierząt narażają na szwank godność zwierzęcia. (**Uwaga:** tu prawodawcy się zagalopowali - godność jest atrybutem człowieka, chyba że chodzi o 'godność stworzenia', ale wówczas przysługuje ona w ogóle wszystkim twórcom przyrody i bezmyślne rozbijanie pięknych kamieni narzutowych jest również aktem przeciw ich 'godności' - **przyp. JAC**).

Art. 11. Każdy akt prowadzący do zabicia zwierzęcia bez koniecznej potrzeby jest mordem czyli zbrodnią przeciw życiu.

Art. 12. Każdy akt prowadzący do uśmiercania dużej ilości zwierząt dzikich jest masowym morderstwem czyli zbrodnią przeciw gatunkowi.

Art. 13. a) Zwierzę martwe należy traktować z poszanowaniem.

b) Sceny przemocy, której ofiarą padają zwierzęta, nie powinny mieć wstępu na ekrany kin i telewizji, chyba że jest to demonstracja zbrodni dokonywanych na zwierzętach.

Art. 14. a) Stowarzyszenia ochrony i opieki zwierząt powinny mieć przedstawicieli na szczeblu rządowym.

b) Prawa zwierząt powinny być ustawowo chronione tak jak prawa ludzi (u nas obowiązuje [Ustawa o ochronie zwierząt w Polsce](#), przyp. JAC).

Opracował Jerzy Andrzej Chmurzyński